

BOOK OF ABSTRACTS ABSZTRAKTKÖTET

2018.
MÁJUS
17-19. **INTERDISZCIPLINÁRIS
DOKTORANDUSZ
KONFERENCIA**

**INTERDISCIPLINARY
DOCTORAL
CONFERENCE** 2018
MAY
17-19TH

H-7622, Pécs Vasvári Pál u. 4.
phdpecc.hu - ptedok@pte.hu

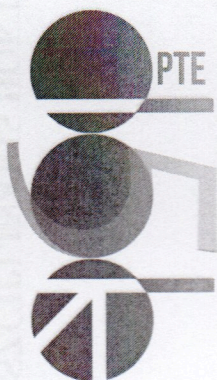

**VII. INTERDISZCIPLINÁRIS DOKTORANDUSZ
KONFERENCIA 2018
ABSZTRAKTKÖTET**

**7th INTERDISCIPLINARY DOCTORAL
CONFERENCE 2018
BOOK OF ABSTRACTS**

2018

Pécs

University of Pécs

Doctoral Student Association

5 years for the doctoral students of Pécs

Felelős kiadó / Publisher

Pécsi Tudományegyetem Doktorandusz Önkormányzat
Doctoral Student Association of the University of Pécs

Szerkesztők / Editorial Board

Bódog Ferenc
Dr. Csizsár Beáta
Dr. Hayden Zsófia
Dr. Mészáros Orsolya
Sapolyv Anatolij
Pónusz Róbert

Borító / Cover Page

Kappel Gergely

Pécs, 2018.

ISBN 978-963-429-210-4

Minden jog fenntartva. A kiadvány szerzői jogvédelem alatt áll.

A kiadványt, illetve annak részleteit másolni, reprodukálni, adatöngző rendszerben tárolni bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikus vagy más módon – a kiadó és a szerzők írásbeli engedélye nélkül tilos.

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the publisher and the authors.

A kiadó ezúton jelzi, hogy az absztraktok szakmai tartalmáért felelősséget nem vállal.

No responsibility is assumed by the publisher for the scientific contents of the abstracts.

Elnöki köszöntő

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Doktoranduszok és Doktorjelöltek!

Nagy tisztelettel köszöntöm Önöket a Pécsi Tudományegyetem Doktorandusz Önkormányzata által immáron hetedik alkalommal megrendezésre került Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia absztraktkötetének felületén.

Hét esztendő egy tudományos alapokon nyugvó rendezvény életben jelentőségteljes és számos mondanivalót, emléket hordoz, mindamellett, hogy kontinuitásról és a hagyományok tiszteltétől tanúskodik. A konferencia kezdetekor megfogalmazott értékeket fontos, hogy évről-évre, egyre szilárdabb meggyőződéssel képviseljük, mindamellett, hogy a folyamatosan változó kihívásoknak és elvárásoknak megfelelően alakítsunk ki egy olyan fórumot, ahová a fiatal kutatók mindig szívesen térnek vissza szakmai tapasztalatot, információt cserélni vagy inspirálódni más, kiváló kutatók által.

Büszkén mondhatom Önöknek azt, hogy az IDK megtalálta az útját és az identitását, amelyre nem is lehet talán jobb és ékeesebb bizonyítékot találni, minthogy minden esztendőben nő az itt előadni kívánó fiatal kutatók létszáma. Természetesen ez nem csupán a Doktorandusz Önkormányzat érdeme: tartalommal, jó kedvvel és szakmaisággal az előadók töltik meg ezt a rendezvényt.

Bízom abban, hogy jó emlékekkel, kellemes tapasztalatokkal térnek majd haza a konferenciát követően, a jövő évben újból várjuk Önöket.

Tartalmas és eredményes tanácskozást kívánok.

Pónusz Róbert
elnök
Pécsi Tudományegyetem
Doktorandusz Önkormányzat

A szovjet közigazgatás területi szerkezetének képe magyar nyelvű forrásokban

Bihary Gábor¹

¹Pécsi Tudományegyetem Bölcsésztudományi Kar

Előő szerzői címe: biharyg@online.hu

Szovjet-Oroszország és a Szovjetunió területi berendezkedése és ennek formálódása az elmúlt évszázadban változó mértékű észak-keleti változást hozott ki a különböző tudományágak, így a közigazgatás-, politika-, földrajz- és regionális tudomány magyarországi művelőinek körében. Ennek az észak-keleti változásnak az irányára és mértékére természetesen erős hatással voltak a magyar politikai berendezkedés változásai és a két ország kapcsolatai is. Mivel a szovjet politikai rendszer több évtizeden keresztül közvetlen és meghatározó befolyást gyakorolt Magyarországra, ezért logikus felvetés, hogy a szovjet térszervezés elmélete és gyakorlata is hatással volt a magyarországi folyamatokra.

Az előadás alapjául szolgáló kutatás során arra kerestem a választ, hogy hogyan jelent meg a szovjet politikai berendezkedés és közigazgatási rendszer területi vetülete a magyar nyelvű forrásokban az 1917 óta eltelt évszázadban.

Eredmények: A két világháború közötti időszakban a szovjet elmélet és gyakorlat érthető módon és okokból nem volt közvetlen befolyással Magyarországra. Az ottani közigazgatás és politikai rendszer területi megoldásai azonban viszonylag naprakészen ismertek voltak, a legalapvetőbb információk elérhetőek voltak a magyar nyelvű forrásokból. Ugyanakkor a II. világháború utáni évtizedekben keletkezett különböző források tanulmányozása során arra az eredményre jutottam, hogy ebben a korban a várható képest meglehetősen kevés, ráadásul gyakran pontatlan és idejétmúlt információkat használtak fel a magyar szerzők. Míg a gazdaságirányítás területi vetületének, illetve a területfejlesztésnek a szovjet elmélete és gyakorlata élő és közvetlen hatást gyakorolt a magyarországi tudományos és politikai gondolkodásra, addig egyértelműen kimutatható, hogy a szovjet közigazgatási térszervezés elvei és gyakorlati megoldásai rendkívül töredékesen és gyakran jelentős késéssel váltak ismertté Magyarországon. Úgy tűnik, ezen a területen nem volt folyamatos és élő tapasztalatszerzés a két ország elméleti és gyakorlati szakemberei között. A rendszerátalakítás óta eltelt időszakban született friss tanulmányozása pedig arra a meglepő eredményre vezetett, hogy a szerzők továbbra is döntő mértékben támaszkodnak a meglehetősen kevés évtized szerzőinek pontatlanságokkal, tévedésekkel, félreértésekkel terhelt frásaira.

Következtetések: A kutatás során felírt adatok alapján megállapítható, hogy indokolt a Szovjetunió politikai és közigazgatási rendszerének területi vonatkozásait alaposan, az orosz és nemzetközi irodalomra támaszkodva tanulmányozni, és szükségesnek látszik a témával kapcsolatos további magyar nyelvű publikációk megjelenítése.

Kulcsszavak: Szovjetunió története, Szovjetunió közigazgatási beosztása, Oroszország közigazgatási beosztása, orosz földrajztudomány, történelmi közigazgatási földrajz

A Magyar Néphadsereg páncélos csapatainak részvétele és hetköznapjai az 1968-as Csehszlovákia elleni intervencióban.

Csik Ádám Lajos¹

¹Szegedi Tudományegyetem Bölcsésztudományi Kar Történelem szak MA

Előő szerzői címe: csikadam4@gmail.com

A prágai tavasz során Csehszlovákiában bekövetkező változások, mind a Szovjetunió vezetőségét, mind a környező országok kommunista pártjait aggodalommal töltötte el. 1968 tavasza és nyara során folyamatos egyeztetések, tárgyalások, és tanácskozások után sem voltak kétségek a varsói „ötök” ráterőszakolni akaratait a csehszlovák vezetésre. A Szovjetunió vezetője Némethi Miklós Kővárosi Községi, Lengyelország, Bulgária, Magyarország, alkotmányos céljait végül elcsúszta magát arra, hogy 1953 és 1956 után 1968 augusztus 20-21-én intervencióval akadályozza meg egy szocialista blokkon belüli kialakuló reformfolyamatokat. Előadásom célja hogy bemutassam a Magyar Néphadsereg páncélos alakulatai szereplését az intervenció eseményeit, tapasztalatait, illetve annak hetköznapjait, és az azt lezáró kivonulást. Emellett előadásomban – igyekeztem bemutatni a 31. harckocsi ezred katonáit mit tapasztaltak a lakosság körében a „játrózó katonák” szerepléséből.

Eredmények: Kutató munkám során az eddigi szakirodalmi megközelítésekkel szemben az adott alakulat közvetlen vezetésének szerepléséből, illetve más, alacsonyabb rendfokozatú tisztek szerepléséből igyekeztem bemutatni a vizsgált témakört. Sikertől olyan aspektusokat is jobban, részletekben bemutatnom — például: következtetések, lakossággal való kapcsolatokat — amelyre eddig a szakirodalom nem tekintett nagyobb hangsúllyal.

Következtetések: A 31. harckocsi ezred a feladat során — annak ellenére hogy az sikeresen hajította végre — nem volt megfelelő erőforrásokkal ellátva. Ez főként a feladat megtervezése során felmerült megfelelő mértékű átvétel hiányában is megmutatkozik. Továbbá a Magyar Néphadsereg technikai színvonala ambivalens volt. A modern harceszközök (min például a T-55-ös harckocsi) ellenére akkora már elavult, vagy nem megfelelő színvonalú járműveket is alkalmaztak, egyes technikai eszközökből, felszerelésekből pedig túl kevés volt. Továbbá felmerülnek a mozgósítási rendszerrel szemben is komoly aggályok.

Támogatás: AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA UNKP-17-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

Kulcsszavak: 1968, Prágai Tavasz, Magyar Néphadsereg, Intervenció